

Συνέντευξη Τύπου 28.2.2018

Η Ομοσπονδία Γυναικών Ελλάδας δίνει τη σημερινή συνέντευξη τύπου προκειμένου να σας ενημερώσει για την καμπάνια που ξεκινάει με θέμα τα σύγχρονα δικαιώματα της νέας γυναίκας, φοιτήτριας και σπουδάστριας στα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ. Μέσα από το θέμα αυτό θέλουμε να αναπτύξουμε τις πλευρές της γυναικείας ανισοτιμίας που αφορούν τις φοιτήτριες, να αναδείξουμε που βρίσκονται οι αιτίες της, αλλά και να διατυπώσουμε τα αιτήματά μας.

Στοχεύουμε στη γνωριμία των φοιτητριών σπουδαστριών με την ΟΓΕ, μέσα από τα υλικά της καμπάνιας μας, τις πρωτοβουλίες, τις εκδηλώσεις που προγραμματίζουμε στις σχολές. Επιδιώκουμε να γνωρίσουν το ριζοσπαστικό γυναικείο κίνημα στη χώρα μας, γιατί παλεύει, γιατί χρειάζεται να υπάρχει σήμερα, σε ποιες γυναίκες απευθύνεται. Να τις μπολιάσουμε με τη σημασία της συλλογικής δράσης, της συμμετοχής τους στη δράση ριζοσπαστικού γυναικείου κινήματος, γενικότερα του εργατικού λαϊκού κινήματος.

Η ΟΓΕ απευθύνεται στην αυριανή επιστημόνισσα. Την καλούμε να σκεφτεί: *Μπορεί το πτυχίο να σου εξασφαλίσει μόνιμη και σταθερή εργασία; Πόσο “ελεύθερη” είναι αλήθεια η επιλογή σου για τη δημιουργία οικογένειας; Τι εξυπηρετούν οι σύγχρονες “θεωρίες του φύλου” που σου πλάσσουν όχι μόνο μέσα από τα μαθήματα στη σχολή; Μπορεί ο ατομικός τρόπος σκέψης και δράσης που καλλιεργείται, από τα σύγχρονα κανάλια χειραγώγησης, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης να λύσει τα αδιέξοδα που βιώνεις;*

Το ριζοσπαστικό γυναικείο κίνημα, η ΟΓΕ, παλεύει για την ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα, για ισότιμα δικαιώματα ανδρών και γυναικών στη μόρφωση, στην εργασία, σε κάθε πλευρά της κοινωνικής ζωής. Η ισοτιμία και η χειραφέτηση της γυναίκας δεν μπορεί να εξασφαλιστεί για όλες αποκλειστικά με νομικές ρυθμίσεις. Μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο σε μια κοινωνία που θα εξασφαλίζει την καθολική συμμετοχή των γυναικών στην κοινωνική παραγωγή. Αυτό προϋποθέτει ένα καθολικό σύστημα δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης για όλα τις νέες γυναίκες. Ενα σύστημα που θα διαμορφώνει το κατάλληλο γυναικείο επιστημονικό δυναμικό με ολοκληρωμένη μόρφωση.

Σήμερα η πρόοδος της επιστήμης και της τεχνολογίας, η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας μπορεί να εξασφαλίσει μια μόνιμη και σταθερή δουλειά για όλες τις γυναίκες με μισθό που θα καλύπτει τις ανάγκες μας, με πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα. Σήμερα η επιστήμη και η γνώση μπορεί να αξιοποιηθεί και η κάθε νέα φοιτήτρια και σπουδάστρια να μπορεί να ολοκληρώσει τις σπουδές της χωρίς εμπόδια και στη συνέχεια να εργαστεί στον κλάδο και στο αντικείμενο των σπουδών της. Οι κόποι της να μην πηγαίνουν χαμένοι και η εργασία της να είναι κοινωνικά χρήσιμη, δηλαδή να αξιοποιείται για την εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών. Η εργασία και οι γνώσεις κάθε νέας γυναίκας να μπορούν να συμβάλλουν στην αύξηση του κοινωνικού πλούτου και αυτό να μεταφράζεται σε βελτίωση της ζωής των ίδιων των γυναικών και των οικογενειών τους. Οι νέες γυναίκες να μπορούν να βαθαίνουν στο αντικείμενο που σπουδάζουν, να κατακτούν τη μεθοδολογία της γνώσης και της έρευνας, να μπορούν να συνδέουν το ειδικό επιστημονικό τους αντικείμενο με το όλο σύστημα της ανθρώπινης γνώσης και της κοινωνικής ζωής. Ολόπλευρη επιστημονική

μόρφωση σημαίνει να μπορούν να σκέφτονται επιστημονικά και να βλέπουν τα πράγματα στην αλληλοσύνδεση και την κίνησή τους.

Αντί για όλα αυτά οι νέες που σπουδάζουν σήμερα στη χώρα μας έχουν να αντιμετωπίσουν ένα σύστημα Ανώτατης Εκπαίδευσης υποχρηματοδοτούμενο, σε βαθμό οικονομικής ασφυξίας, με ολοένα και περισσότερους φραγμούς στις δωρεάν σπουδές, που σημαίνει ελλείψεις στα συγγράμματα, διακοπή της δωρεάν σίτισης, περιορισμός της δωρεάν στέγασης, πανάκριβη μετακίνηση. Οι σπουδάστριες στα πανεπιστήμια και στα ΤΕΙ βιώνουν το εμπόριο των τίτλων σπουδών και πιστοποιητικών από τα ιδρύματα, το ξεπούλημα υποδομών, τη γενίκευση των διδάκτρων στα μεταπτυχιακά. Αναγκάζονται να εργαστούν για να αντεπεξέλθουν στις σπουδές τους, ενώ οι οικογένειές τους αδυνατούν να τα βγάλουν πέρα και να τους στηρίξουν με τους πετσοκομμένους μισθούς, τα χαράτσια και τη φοροληστεία. Το περιεχόμενο των σπουδών τους και οι “δεξιότητες” που πρέπει να αποκτήσουν συνδέονται άμεσα με τις απαιτήσεις των επιχειρηματικών ομίλων. Τα πτυχία τους δεν έχουν αντίκρουσμα και δεν μπορούν να τους εξασφαλίσουν μόνιμη και σταθερή εργασία.

Η επιδείνωση των υλικών όρων ζωής των φοιτητριών σε συνάρτηση με τις νεοφεμινιστικές και αντιεπιστημονικές θεωρίες που διδάσκονται στις σχολές επιδρά στις συγχύσεις που κυριαρχούν στη συνείδησή τους. Ετσι διαμορφώνουν στρεβλή αντίληψη τόσο για την αιτία της γυναικείας ανισοτιμίας που επικεντρώνεται στην “εξουσία του άνδρα”, όσο και για τον αντικειμενικό προσδιορισμό του φύλου που οι σύγχρονες θεωρίες της μετανεωτερικότητας αρνούνται πεισματικά.

Συνολικότερα τα σμπαραλιασμένα δικαιώματα της σπουδάστριας στη μόρφωση, στην εργασία, στη δημιουργική ζωή έχουν μία και μόνη αιτία: Οτι κουμάντο στην οικονομία κάνουν οι βιομήχανοι και οι εφοπλιστές, οι μεγαλέμποροι και οι μεγαλοξενοδόχοι. Ολοι αυτοί που θέλουν ν’ αυξάνουν τα κέρδη τους και να κάνουν πιο ανταγωνιστικές τις επιχειρήσεις τους, συνδέοντας τους σχεδιασμούς τους με τα πανεπιστημιακά ιδρύματα ξεζουμίζοντας τους εργαζόμενους, περισσότερο τις γυναίκες εργαζόμενες και την εργαζόμενη νεολαία.

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ανώτατη Εκπαίδευση έχει στόχο την προσαρμογή της στις ανάγκες των επιχειρηματικών ομίλων. Όλες οι αποφάσεις, οι οδηγίες, οι κατευθύνσεις της ΕΕ έχουν στόχο τα προγράμματα σπουδών, η έρευνα να συνδεθούν όσο γίνεται πιο λειτουργικά με τις επιχειρήσεις και τις ανάγκες τους. Ο στόχος της ΕΕ είναι το 40% των νέων Ευρωπαίων να αποκτήσει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέχρι το 2020. Θέλουν να κάνουν τους ευρωπαϊκούς επιχειρηματικούς ομίλους πιο ανταγωνιστικούς απέναντι σ’ αυτούς των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας που διαθέτουν πολύ μεγαλύτερο ποσοστό εργατικού δυναμικού με προσόντα Ανώτατης Εκπαίδευσης. (26% ΕΕ, 41% ΗΠΑ, 44% Ιαπωνία).

Σήμερα οι επιχειρηματικοί όμιλοι απαιτούν να βγαίνει από τα πανεπιστήμια ένα επιστημονικό δυναμικό εξοικειωμένο σε μία μόνιμη εναλλαγή επαγγελματών, με ετοιμότητα για παρακολούθηση προγραμμάτων και σεμιναρίων, για προσαρμογή στις συνεχείς αναδιαρθρώσεις της παραγωγικής δομής.

Η στρατηγική ΕΕ και κυβερνήσεων υπηρετώντας πιστά αυτές τις επιδιώξεις των επιχειρηματικών ομίλων προωθεί τη “δια βίου μάθηση”, που σημαίνει κατάρτιση και επανακατάρτιση και “εργασιακή κινητικότητα”. Αυτό αποτυπώνεται έντονα στο περιεχόμενο, στη λειτουργία των σχολών. Τα πανεπιστημιακά πτυχία δεν εξασφαλίζουν πρόσβαση στο επάγγελμα. Σε αυτές τις συνθήκες, εντείνεται η διαφοροποίηση μεταξύ των σχολών ΑΕΙ-ΤΕΙ. Η διαφοροποίηση αυτή οδηγεί στην

κατηγοριοποίηση των αποφοίτων, στην κατηγοριοποίηση επαγγελματικών δικαιωμάτων, δηλαδή στην κατηγοριοποίηση των αυριανών μισθωτών εργαζόμενων και επιστημόνων. Αυτοί οι διαχωρισμοί αντίστοιχα αξιοποιούνται από τους επιχειρηματικούς ομίλους για να συμπιεστούν τα εργασιακά, ασφαλιστικά δικαιώματα όλων προς τα κάτω.

Το τοπίο στην Ελλάδα σήμερα

Οι φοιτήτριες υπερτερούν έναντι των φοιτητών στην Ελλάδα κατά μέσο όρο την τελευταία δωδεκαετία κατά 20 περίπου ποσοστιαίες μονάδες (40,9% είναι άντρες και το 59,1% γυναίκες). Το 34,2% των νέων γυναικών έχουν ολοκληρώσει πανεπιστημιακές σπουδές, την ώρα που το αντίστοιχο ποσοστό στους άνδρες είναι 27,6%. Όταν όμως εξετάσουμε τα ποσοστά ανεργίας των αποφοίτων της ανώτατης εκπαίδευσης θα παρατηρήσουμε ότι το ποσοστό της γυναικείας ανεργίας εκτοξεύεται και είναι σχεδόν διπλάσιο από αυτό των ανδρών. (23% στις γυναίκες έναντι 14% στους άνδρες). Για τους απόφοιτους μεταπτυχιακών ή διδακτορικών η γυναικεία ανεργία ανέρχεται στο 14% έναντι 10% των ανδρών.

Το μεγάλο ποσοστό ανεργίας των νέων γυναικών συνδέεται με το γεγονός ότι οι εργαζόμενες θεωρούνται “κόστος” για την εργοδοσία και το κράτος λόγω των ιδιαίτερων αναγκών τους που συνδέονται με τη μητρότητα και την αναπαραγωγική διαδικασία. Γι αυτό και είναι τα πρώτα θύματα της εργοδοτικής βίας και τρομοκρατίας.

Η κατάσταση στα πανεπιστήμια

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, στην ίδια ρότα με τις προηγούμενες, υλοποιεί με συνέπεια τις κατευθύνσεις της ΕΕ και των επιχειρηματικών ομίλων για τα πανεπιστήμια.

Οι σχολές είναι σε εκρηκτική κατάσταση με τεράστιες ελλείψεις καθηγητών, εργαστηριακού και υλικοτεχνικού εξοπλισμού, προσωπικού στην καθαριότητα, με ελλείψεις συγγραμμάτων. Η κρατική χρηματοδότηση έχει φτάσει σε μείωση ρεκόρ 80% με αποτέλεσμα την υπολειτουργία πολλών Τμημάτων.

Η σημερινή και οι προηγούμενες κυβερνήσεις χρησιμοποιούν την υποχρηματοδότηση για να ενισχύσουν την “αυτονομία” των Ιδρυμάτων. Αυτή δε σημαίνει τίποτα άλλο παρά εξασφάλιση ιδιωτικών πόρων για να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, είτε επιβάλλοντας δίδακτρα στα μεταπτυχιακά, είτε κλείνοντας δουλειές με επιχειρηματίες που θα αξιοποιούν τις υποδομές και το προσωπικό για να μειώσουν το κόστος παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών.

Σύνδεση πτυχίου και εργασίας

Σε αυτό το έδαφος, δημιουργούν ακόμα περισσότερα πτυχία πολλών ταχυτήτων, πτυχία που είναι διαβατήρια για την κακοπληρωμένη δουλειά χωρίς δικαιώματα. Θεσμοθετούν τα διετή προγράμματα σπουδών, πολλαπλασιάζουν τα προγράμματα κατάρτισης - διά βίου εκμετάλλευσης. Αποσυνδέουν πλήρως το πτυχίο από το επάγγελμα, οι απόφοιτες θα είναι σε συνεχές κινήγι πιστοποιητικών και βαθμίδων μήπως και καταφέρουν να δουλέψουν σε αυτό που σπούδασαν.

Το 2018 φέρνει νέους μποναμάδες στις φοιτήτριες από τις καθηγητικές σχολές για την παιδαγωγική επάρκεια

Οι παραπάνω συνθήκες σπουδών είναι το έδαφος πάνω στο οποία καλλιεργούνται οι αυταπάτες περί “καριέρας”, περί δυνατότητας ατομικής λύσης, η απαξίωση κάθε συλλογικής δράσης και σκέψης. Καλλιεργείται η λογική ότι είναι προσωπική υπόθεση της καθεμιάς η εξεύρεση εργασίας. Βρίσκουν έδαφος οι

λογικές όπως “η καλύτερη θα τα καταφέρει”, “το επιχειρηματικό πνεύμα και το ρίσκο επιβραβεύονται”. Πρόκειται για αντιλήψεις που αποσυνδέουν το ατομικό από το κοινωνικό συμφέρον, ενώ παρουσιάζουν υπερτιμημένα τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης των μελλοντικών εργαζόμενων με ευνοϊκούς όρους. Σ’ αυτή τη βάση καλλιεργείται ως διέξοδος και η φυγή στο εξωτερικό, η οποία πλέον υποστηρίζεται από πολλά προγράμματα «κινητικότητας».

Η εξεύρεση εργασίας πάνω στο αντικείμενο των σπουδών τους για τις φοιτήτριες δεν είναι ζήτημα “ατομικής επιλογής” ή “ατομικής ικανότητας”. Το πρόβλημα της ανεργίας, της υποαπασχόλησης, των τσακισμένων δικαιωμάτων των αποφοίτων υπάρχει γιατί τα πάντα μετρώνται με βάση το επιχειρηματικό κέρδος και όχι την κάλυψη των σύγχρονων κοινωνικών αναγκών. Για παράδειγμα στις σχολές υγείας η ανεργία σπάει κόκαλα, αλλά τα δημόσια νοσοκομεία και τα κέντρα υγείας έχουν τεράστιες ελλείψεις σε προσωπικό και δεν μπορούν να καλύψουν τις λαϊκές ανάγκες, οδηγώντας χιλιάδες ασθενείς να βάλουν βαθιά το χέρι στην τσέπη. Την ίδια στιγμή στηρίζονται από την κυβέρνηση τα ιδιωτικά μεγαθήρια για να επενδύσουν στην υγεία και να βρουν κερδοφόρα διέξοδο τα κεφάλαιά τους. Προσλαμβάνουν νοσηλεύτριες και γιατρούς με ανύπαρκτα εργασιακά δικαιώματα, με συμβάσεις μερικών μηνών, με “μπλοκάκι”. Έτσι και οι πτυχιούχοι αυτών των σχολών δεν μπορούν να πουν “θα κάνω τη δική μου δουλειά, θα εργαστώ ως αυταπασχολούμενη”, όταν γιγαντώνονται τα ιδιωτικά πολυϊατρεία και οι ιδιωτικές κλινικές που βάζουν λουκέτο σε κάθε μικρό επαγγελματία. Να λοιπόν πως κάνουν κουμάντο τα μονοπώλια στον κλάδο της υγείας, ενώ οι απόφοιτες μένουν άνεργες ή συμβασιούχες χωρίς δικαιώματα και οι ασθενείς υποχρεώνονται να ακριβοπληρώνουν για να διαθέτουν ακόμα και τις στοιχειώδεις υπηρεσίες υγείας.

Αντίστοιχα ζητήματα αντιμετωπίζουν και οι απόφοιτες στις καθηγητικές σχολές, στη Φιλοσοφική, αλλά και στα Παιδαγωγικά. Εργασία σε φροντιστήρια με μισθούς πείνας και ανασφάλιστες, ενώ είναι χιλιάδες οι θέσεις που πρέπει να καλυφθούν στη δημόσια εκπαίδευση.

Φοιτήτριες - Εργαζόμενες

Το αυξανόμενο κόστος σπουδών μαζί με τη φοροληστεία και το χαράτσωμα των λαϊκών οικογενειών, οδηγούν πάρα πολλές φοιτήτριες να εργάζονται για να τα βγάλουν πέρα με τις σπουδές τους. Οι φοιτήτριες αναζητούν εργασία από τα πρώτα έτη. Κατά κύριο λόγο συγκεντρώνονται σε κλάδους όπως ο επισιτισμός, τα τηλεφωνικά κέντρα, το εμπόριο, όπου επικρατούν τα ελαστικά ωράρια, οι βάρδιες, οι ολιγόμηνες συμβάσεις, η ανασφάλιστη εργασία, χωρίς μέτρα προστασίας του γυναικείου οργανισμού στο χώρο εργασίας.

Στα ΤΕΙ, οι σπουδάστριες ξεκινούν πρακτική άσκηση από τα πρώτα εξάμηνα, που σε αρκετές περιπτώσεις είναι απλήρωτες, ανασφάλιστες, και η πρακτική είναι άσχετη με το αντικείμενο σπουδών. Η έλλειψη μέτρων υγείας και ασφάλειας τις εξοικειώνει να συμβιβάζονται από μικρή ηλικία στις απαράδεκτες συνθήκες εργασίας που επικρατούν.

Γενικότερα γίνεται μια συστηματική προσπάθεια προκειμένου να κυριαρχήσουν στη συνείδηση και στη στάση των σπουδαστριών οι χαμηλές απαιτήσεις για τους όρους ζωής, σπουδών, εργασίας, η αποδοχή της εργασιακής ζούγκλας.

Μητρότητα-Υγεία

Μπροστά σ’ αυτήν την κατάσταση η μητρότητα φαντάζει “μακρινό όνειρο” για την πλειοψηφία των φοιτητριών, ενώ αναπαράγονται μέσα στις πανεπιστημιακές σχολές αντιδραστικές απόψεις για τη σχέση της γυναίκας με τη

μητρότητα. Είτε προβάλλεται η μητρότητα ως αποκλειστικός ρόλος των γυναικών, είτε προτάσσεται ύπουλα και έντεχνα το πρότυπο της γυναίκας- καριερίστριας. Καλλιεργείται στη συνείδηση της φοιτήτριας ότι η “επαγγελματική εξέλιξη” δεν μπορεί να συμβαδίσει με τη μητρότητα, με τη δημιουργία οικογένειας. Αυτό είναι το γόνιμο έδαφος για να συμβιβαστεί η νέα γυναίκα, ως αυριανή μισθωτή επιστήμονας με τα πετσοκομμένα εργασιακά δικαιώματα, χωρίς άδειες μητρότητας κλπ, αλλά και με την αναβολή δημιουργίας οικογένειας στην πιο παραγωγική ηλικία της, ώστε να την εκμεταλλεύεται απρόσκοπτα η καπιταλιστική εργοδοσία (χωρίς δεσμεύσεις από την ευθύνη της φροντίδας του παιδιού). Είναι άλλωστε χαρακτηριστικό της στόχευσης των συγκεκριμένων απόψεων το παράδειγμα της “κρυσυντήρησης” των ωαρίων από επιχειρηματικούς κολοσσούς όπως η Google και η Apple. Επιδοτούν τις εργαζόμενες τους για να βάλουν στο “ψυγείο” την επιλογή της μητρότητας. Η κρυσυντήρηση των ωαρίων είναι μια επιστημονική μέθοδος για την αναπαραγωγή, αναγκαία για ιατρικούς λόγους. Στην προκειμένη όμως περίπτωση, προβάλλεται μια σημαντική επιστημονική κατάκτηση, όχι με βάση τις ανάγκες των γυναικών, αλλά με βάση τα συμφέροντα και τα κέρδη των μονοπωλίων.

Αυτές οι αντιδραστικές απόψεις επενδύονται με το “περιτύλιγμα” της “αυτοδιάθεσης του σώματος”, προβάλλοντας υποκριτικά ότι η γυναίκα είναι “ελεύθερη” να αποφασίσει πότε θα γίνει μητέρα. Σε αυτή την κατεύθυνση ανοίγει και η συζήτηση για το ζήτημα των αμβλώσεων. Τα υποκριτικά, κροκοδείλια δάκρυα της ΕΕ και των κυβερνήσεων για τα υψηλά ποσοστά των αμβλώσεων σε ορισμένες χώρες, όπως στην Ελλάδα, ή για την απαγόρευση των αμβλώσεων σε χώρες της Ευρώπης, όπως στην Ιρλανδία, στη Μάλτα, δεν μπορούν να κρύψουν την τεράστια κρατική ευθύνη. Η παντελής έλλειψη σεξουαλικής αγωγής και οικογενειακού προγραμματισμού, οι οικονομικοί και κοινωνικοί περιορισμοί αποτελούν τα αίτια για τις ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες.

Πώς μια φοιτήτρια να αποφασίσει να συνεχίσει την εγκυμοσύνη όταν δεν υπάρχουν οι αναγκαίες κρατικές υποδομές προσχολικής αγωγής, φροντίδας του παιδιού, όταν δεν έχει την επιστημονική και κοινωνική στήριξη, όταν- έστω και περιορισμένα- επιβιώνουν αναχρονιστικές αντιλήψεις για τις ανύπαντρες μητέρες, όταν κυριαρχεί στη νεολαία η εργασιακή ανασφάλεια μετά το πτυχίο, με τα μεγάλα ποσοστά ανεργίας των γυναικών αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης; Πόσο “ελεύθερη” είναι η επιλογή της, που παρουσιάζεται αποκλειστικά ως ατομική της υπόθεση;

Η θέση της ΟΓΕ είναι ότι οι αμβλώσεις, είτε κατ’ επιλογή της γυναίκας σε περίπτωση ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης, είτε για ιατρικούς λόγους πρέπει να είναι νόμιμες. Να πραγματοποιούνται αποκλειστικά δωρεάν σε δημόσιες μονάδες Υγείας, με επιστημονικό και ασφαλή τρόπο. Δεν πρέπει, όμως, επουδενί να αποτελούν τον βασικό τρόπο αντισύλληψης, καθώς θέτουν σε κίνδυνο την ψυχοσωματική και αναπαραγωγική υγεία των νέων γυναικών. Η μείωση του ποσοστού των αμβλώσεων αποτελεί ευθύνη του κράτους, μέσω δωρεάν προγραμμάτων ενημέρωσης και σεξουαλικής αγωγής από επιστημονικούς, κρατικούς φορείς, να επεκτείνονται και στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Η μητρότητα πρέπει να έχει κοινωνική αξία και κοινωνικό χαρακτήρα, γι’ αυτό διεκδικούμε την ολόπλευρη στήριξή της από το κράτος.

Οι ιδιαίτερες ανάγκες αυτές των γυναικών επεκτείνονται σε κάθε ηλικιακή περίοδο της ζωής τους. Είναι αναγκαίες μια σειρά διαγνωστικές, προληπτικές εξετάσεις, όπως το PAP test, η μαστογραφία, οι εξετάσεις προγεννητικού ελέγχου κλπ. Η ΕΕ, η σημερινή κυβέρνηση, όπως και οι προηγούμενες, οι επιχειρηματικοί

όμιλοι δε λογαριάζουν τις ανάγκες των γυναικών για την πρόληψη της υγείας τους, αλλά το κόστος που προκύπτει και έτσι θέτουν περιορισμούς και εξαιρέσεις στην κάλυψη αυτών των εξετάσεων, με βάση ηλικιακά κριτήρια.

Στο έδαφος των εμπορευματοποιημένων και υποβαθμισμένων κρατικών υποδομών και υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, η πλειοψηφία των φοιτητριών οδηγείται στον ιδιωτικό τομέα για να κάνει τις αναγκαίες εξετάσεις. Η κατάσταση επιδεινώνεται από τις πετσοκομμένες “παροχές” των ασφαλιστικών ταμείων των γονιών των φοιτητριών, που ενδεχομένως να είναι και ανασφάλιστοι, ή από τη σχεδόν ανύπαρκτη ασφάλιση που δικαιούνται τα κορίτσια από τα πανεπιστημιακά ιδρύματα.

Ιδιαίτερα βλαπτικές για την υγεία των φοιτητριών, με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες του γυναικείου οργανισμού, είναι οι συνθήκες διαβίωσης στις εστίες, με βάση την ανύπαρκτη υγιεινή στους χώρους των εστιών (τουαλέτες, ντους χωρίς ζεστό νερό, κοινόχρηστοι χώροι). Αυτά είναι τα αποτελέσματα της υποχρηματοδότησης των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Υγεία και ασφάλεια στο χώρο πρακτικής και εργασίας

Τα μέτρα κοινωνικής προστασίας του γυναικείου οργανισμού πρέπει να επεκτείνονται και στους χώρους πρακτικής των φοιτητριών, στους χώρους εργασίας των εργαζόμενων φοιτητριών. Όμως, η στρατηγική της ΕΕ και των κυβερνήσεων “Βλάπτει” σοβαρά την υγεία των εργαζόμενων γυναικών, ιδιαίτερα των νέων. Μετράει τα πάντα με βάση το επιχειρηματικό κέρδος, αντιμετωπίζει αυτά τα μέτρα ως “κόστος” για το κράτος και την εργοδοσία, όπως ακριβώς αντιμετωπίζεται και η μητρότητα.

Στους χώρους εργασίας υπάρχουν βλαπτικοί παράγοντες που επιδρούν στην αναπαραγωγική υγεία των γυναικών σε όλα τα στάδια της, από τη δυνατότητα σύλληψης, την εγκυμοσύνη, τον τοκετό, ως το θηλασμό και τη λοχεία.

Η επιβάρυνση της υγείας των εργαζόμενων γυναικών από χημικούς, φυσικούς, βιολογικούς ή οργανωτικούς παράγοντες επαγγελματικού κινδύνου δεν είναι αναπόφευκτη ούτε είναι δική τους ατομική ευθύνη, αλλά ευθύνη του εργοδότη. Αυτοί δεν παίρνουν αποτελεσματικά μέτρα προστασίας της υγείας και της ασφάλειας, γιατί τα θεωρούν περιττά έξοδα, εμπόδιο στην κερδοφορία τους και την ανταγωνιστικότητα τους.

Χαρακτηριστικά είναι και τα παραδείγματα από χώρους που συγκεντρώνουν νέες εργαζόμενες, σπουδάστριες που εργάζονται παράλληλα με τις σπουδές για οικονομικούς λόγους. Για παράδειγμα, στα τηλεφωνικά κέντρα, που κυριαρχεί η εντατικοποίηση της εργασίας, είναι συνηθισμένα τα μυοσκελετικά προβλήματα, οι κρίσεις πανικού, οι έντονοι και συχνοί πονοκέφαλοι, οι λιποθυμίες κ.ά. Αντίστοιχες είναι οι σοβαρές επιπτώσεις στον οργανισμό των νέων γυναικών που δουλεύουν στον επισιτισμό και στα διάφορα εμπορικά καταστήματα.

Η ανυπαρξία μέτρων προστασίας κυριαρχεί και στους χώρους πρακτικής των σπουδαστριών.

Οι ελαστικές σχέσεις και τα ελαστικά ωράρια εργασίας, στις διάφορες μορφές τους όπως π.χ. με τη μαθητεία, με τις πρακτικές, συνδέονται με την επιβάρυνση της υγείας, την αύξηση της συχνότητας και βαρύτητας των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών. Πρόκειται για σχέσεις εργασίας που εξαφανίζουν τον ελεύθερο χρόνο και μεγεθύνουν την ανασφάλεια των νέων εργαζόμενων γυναικών και ανδρών.

Ας δούμε όμως και μέσα από ποια κανάλια προσπαθούν να χειραγωγήσουν τη συνείδηση των φοιτητριών

Τον τελευταίο καιρό αναθερμαίνεται η συζήτηση περί φεμινισμού. Φεμινίστριες διαδηλώνουν εναντίον του Τράμπ αμέσως μετά την εκλογή του, ενώ χιονοστιβάδα καταγγελιών για σεξουαλική παρενόχληση έχει κατακλύσει το Χόλυγουντ, αποτελεί θέμα συζήτησης από τα φόρουμ του Νταβός μέχρι την απονομή των Οσκαρ και φέρνει στην επιφάνεια το κίνημα «me too».

Οι φεμινίστριες ξεκινούν με αφετηρία τους τη θέση ότι η γυναικεία ανισοτιμία σχετίζεται μόνο με τις αναχρονιστικές και αντιδραστικές αντιλήψεις και πρακτικές γύρω από το φύλο. Βγάζουν απ' έξω τις οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές συνθήκες στις οποίες εργάζεται και δημιουργεί οικογένεια η γυναίκα. Θεωρούν ότι οι αναχρονιστικές αντιλήψεις, οι νοοτροπίες, τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας αποτελούν την κύρια πηγή της ανισοτιμίας. Αυτή τη λανθασμένη πεποίθηση προσπαθεί να διαιωνίσει ο φεμινισμός και ο νεοφεμινισμός αφήνοντας στο απυρόβλητο τις πραγματικές αιτίες της γυναικείας ανισοτιμίας. Σε αυτή τη βάση δεν προτάσσουν την ενότητα και την κοινή πάλη με βάση την κοινωνική ένταξη, αλλά με βάση το φύλο: όλες οι γυναίκες ενωμένες ενάντια στους άντρες - καταπιεστές.

Η ΟΓΕ αναδεικνύει την ουσία και την πραγματική αιτία του γυναικείου ζητήματος. Πρόκειται για ένα ιστορικό-κοινωνικό φαινόμενο που περιλαμβάνει το σύνολο των οικονομικών, πολιτικών, πολιτιστικών διακρίσεων σε βάρος της γυναίκας, όπως διαμορφώθηκαν σε χιλιάδες χρόνια στην πορεία της κοινωνικής εξέλιξης. Η ρίζα του βρίσκεται στην εμφάνιση της εκμεταλλευτικής κοινωνίας. Αυτό σημαίνει ότι η ανισοτιμη θέση της γυναίκας «γεννήθηκε» μαζί με το διαχωρισμό της κοινωνίας σε διαφορετικές τάξεις, μαζί με την υποταγή των εκμεταλλεζόμενων στους εκμεταλλευτές. Έτσι η εκμετάλλευση των δούλων από τους δουλοκτήτες συνοδεύτηκε με την υποταγή του γυναικείου φύλου στο ανδρικό. Από εκείνη την εποχή μέχρι σήμερα οι γυναικείες ανισοτιμίες επιβιώνουν, με διαφορετικό κάθε φορά περιεχόμενο.

Χαρακτηριστικό της φιλολογίας του νεοφεμινισμού είναι η επιμονή στην ανάδειξη μόνο κάποιων συγκεκριμένων μορφών της ανισοτιμίας, όπως ο σεξισμός, η βία ενάντια στις γυναίκες, η πορνεία. Αναπαράγεται η προβολή των γυναικών ως το «κοινωνικό υποκείμενο» που εναντιώνεται και αντιστέκεται στην επέλαση του «συντηρητισμού», του σεξισμού, της «πατριαρχίας», της παρενόχλησης και της βίας, με σβησμένες τις ταξικές διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις εργάτριες, τις άνεργες, τις μετανάστριες και τις γυναίκες στελέχη επιχειρήσεων, τις γυναίκες «πρώτα βιολιά» των αστικών κυβερνήσεων, τις λαμπερές «σταν» του Hollywood.

Ταυτόχρονα, η προβολή της ακτιβιστικής δράσης διάφορων φεμινιστικών ή άλλων παρόμοιων οργανώσεων κατά καιρούς, ως ριζοσπαστική και προωθημένη μορφή πάλης, αξιοποιείται ώστε να παρουσιάζονται οι αγώνες και οι μορφές πάλης του εργατικού - λαϊκού, του ριζοσπαστικού γυναικείου κινήματος ως ξεπερασμένες, ως αναποτελεσματικές, σε αντίθεση με τα δήθεν σύγχρονα και μοντέρνα κινήματα.

Δίπλα σ' αυτές τις θεωρίες κυκλοφορούν ευρέως οι πιο πρόσφατες θεωρίες για το φύλο, μέσα στα αμφιθέατρα που διδάσκονται όχι μόνο στις νέες γυναίκες, αλλά γενικά στους νέους. Παλιές, σκουριασμένες ιδέες ντύνονται ένα μοντέρνο μανδύα και παρουσιάζονται ως νέες και δήθεν προοδευτικές.

Κάτω από το γενικό τίτλο “θεωρίες φύλου” μπαίνουν διάφορες προσεγγίσεις στο ζήτημα της φυλετικής καταπίεσης, που μπορεί να μη συμπίπτουν απολύτως, έχουν όμως ένα κοινό περίγραμμα: διαχωρίζουν το “βιολογικό” από το “κοινωνικό” φύλο, δηλαδή τη γενετήσια ταυτότητα από την έμφυλη ταυτότητα, το ρόλο που δίνει στο άτομο η κοινωνία.

Πρόκειται για τις αντιεπιστημονικές θεωρίες που υποστηρίζουν ότι το φύλο είναι “κοινωνική” και “γλωσσική κατασκευή”. Διατυπώνουν τη θέση ότι ο καθένας αυτοπροσδιορίζεται με βάση τις δικές του απόψεις ή τις απόψεις που κυριαρχούν στην κοινωνία, ότι το φύλο είναι κάτι ρευστό, που μπορεί να αλλάζει οποιαδήποτε στιγμή. Δεν αναγνωρίζουν το διαχωρισμό σε άνδρες και γυναίκες ως αντικειμενικό γεγονός. Οι θεωρίες αυτές αρνούνται σε τελική ανάλυση την ύπαρξη της αντικειμενικής πραγματικότητας, η οποία υπάρχει ανεξάρτητα από την ανθρώπινη γνώση και όπως απεικονίζεται από αυτή π.χ. με το βίωμα, τη γλώσσα.

Σύμφωνα με τις θεωρίες αυτές, η άποψη πως κάθε άνθρωπος ανήκει σε ένα φύλο, όπως και η αντίληψη ότι υπάρχουν δύο μόνο φύλα σαφώς διαχωρισμένα μεταξύ τους, δεν θεωρούνται παρά μια πλάνη.

Ανάλογα ερμηνεύουν τα αίτια της φυλετικής ανισότητας και προτείνουν αντίστοιχες “λύσεις”. Η “επιβολή” ανδρικών και γυναικείων ταυτοτήτων από την κοινωνία, τα στερεότυπα για τα φύλα υποδεικνύονται ως αιτίες της φυλετικής καταπίεσης. Υποστηρίζεται σε γενικές γραμμές πως μέσα από την άρνηση κάθε “ταμπέλας” φύλου, την εναντίωση στους “κανόνες” της σεξουαλικότητας, το άτομο μπορεί να ξεφύγει από τα στερεότυπα και να προχωρήσει προς το ιδανικό του “αυτοπροσδιορισμού” και του σχηματισμού μιας ταυτότητας τελείως προσωπικής.

Η “ελευθερία της ατομικής επιλογής” στο φύλο, αλλά και γενικά, η έννοια του ατομικού δικαιώματος παρουσιάζονται αποσπασμένα από τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες. Στην πραγματικότητα, όμως, κανένα ατομικό δικαίωμα δεν είναι εγγυημένο έξω από τα συλλογικά κοινωνικά δικαιώματα. Όσο τσακίζεται ο καθολικός χαρακτήρας του κοινωνικού δικαιώματος τόσο περιορίζονται τα ατομικά δικαιώματα. Στις ΗΠΑ για παράδειγμα αναγνωρίζονται 32 χαρακτηρισμοί για τον προσδιορισμό φύλου, ενώ την ίδια στιγμή εκατομμύρια Αμερικάνοι δεν έχουν δικαίωμα στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Οι θεωρίες αυτές δίνουν στη χειραφέτηση των γυναικών στρεβλό περιεχόμενο συνδέοντάς τη με την “αυτοδιάθεση του σώματος”. -

Η αυτοδιάθεση του σώματος αξιοποιείται ως επιχείρημα υπεράσπισης της πορνείας, της πιο χυδαίας μορφής εκμετάλλευσης των γυναικών και γενικότερα του ανθρώπου, αλλά και της ναρκωκουλτούρας.

Η “αυτοδιάθεση” είναι μία αυταπάτη ! Καλλιεργεί την αντίληψη ότι η ανισοτιμία είναι αποτέλεσμα προσωπικών επιλογών και αντιλήψεων, ότι αρκεί να μεταβληθούν αυτές οι αντιλήψεις προκειμένου να εξαλειφθεί. Αποκρύπτει το γεγονός ότι η ανισοτιμία πηγάζει από την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Με την προβολή αυτής της θεωρίας επιχειρούν να πείσουν τις εργαζόμενες και νέες γυναίκες ότι η κοινωνία δεν αλλάζει, ούτε έχει νόημα η πάλη σ’ αυτήν την κατεύθυνση. Το μόνο που έχει νόημα είναι να αλλάξει η καθεμία τον τρόπο που σκέφτεται, που συμπεριφέρεται, που αντιλαμβάνεται το φύλο. Τελικά, με βάση αυτές τις θεωρίες, σημασία δεν έχει αν υφίστασαι εκμετάλλευση, αλλά αν εσύ θεωρείς ότι υφίστασαι. Στη λογική αυτή τις εργαζόμενες, τις αυταπασχολούμενες της πόλης και της υπαίθρου, τις νέες γυναίκες δεν τις ενώνει η κοινή τους πάλη ενάντια στην πολιτική ΕΕ και κυβερνήσεων, που υπηρετούν πιστά τους επιχειρηματικούς ομίλους και εντείνουν τη γυναικεία ανισοτιμία. Υποστηρίζουν ότι

η ενότητα χρειάζεται να οικοδομείται σε άλλη βάση, όπως στις κοινές αντιλήψεις απέναντι στο φύλο. Μ' αυτό τον τρόπο οι γυναίκες "χάνουν από τα μάτια τους" τον πραγματικό τους αντίπαλο και βλέπουν σα λύση την "ατομική επιλογή", τον "ατομικό δρόμο".

Οι θεωρίες για το φύλο, όσο και αν εμφανίζονται ότι αφορούν μόνο στο φυλετικό προσδιορισμό, αναπαράγονται σε όλες τις πλευρές της κοινωνικής ζωής. Θεοποιώντας τον ατομισμό, τον υποκειμενισμό, τη μοιρολατρία, αναπαράγουν σμπαραλιασμένες ταυτότητες.

Από την άλλη πλευρά ένα μέρος της αρθρογραφίας στέκεται με αρνητικό τρόπο απέναντι στις συγκεκριμένες απόψεις, από τη σκοπιά, όμως, της αναπαραγωγής αντιδραστικών, οπισθοδρομικών απόψεων για τις σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων. Πρόκειται για θέσεις που συνδέονται με την υπεράσπιση της αναγκαιότητας παραμονής της γυναίκας στο σπίτι, με στόχο τη φροντίδα της οικογένειας και τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών. Προβάλλουν ότι αμφισβητείται και αλλοιώνεται ο χαρακτήρας της οικογένειας, ως κοινωνικός θεσμός που εξασφαλίζει τη διαιώνιση της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης στην Ελλάδα. Οι αντίστοιχοι σχολιασμοί απορρέουν από αντιδραστικές θέσεις εκθιασμού της οικογένειας ως πυρήνα αναπαραγωγής της κοινωνίας, κινούμενη στη γνωστή ιδεολογική γραμμή "Πατρίς - Θρησκεία - Οικογένεια".

Στο συλλογικό αγώνα η δύναμη

Μπροστά σ' αυτήν την κατάσταση καταλαβαίνουμε τα αντικειμενικά εμπόδια που κρατάνε τις φοιτήτριες μακριά από τη συλλογική δράση. Ταυτόχρονα είναι πιο ευάλωτες στο φόβο, στην ηττοπάθεια, σε υποκειμενικές αντιλήψεις για τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία.

Σε αυτό επιδρά ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια η διάδοση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Όχι μόνο αναπαράγονται τα στρεβλά πρότυπα της προσωπικής επιτυχίας, αλλά διαμορφώνεται μια "εικονική" πραγματικότητα που απομακρύνει τη σκέψη και τη δράση των νέων γυναικών από τη βαρβαρότητα της πραγματικής ζωής. Κυρίως, κρύβει τους όρους για να την αλλάξουμε.

Με την καμπάνια μας θέλουμε να φτάσει στις νέες γυναίκες το μήνυμά μας: ατομική λύση δεν υπάρχει, ατομικά δεν μπορούμε να ξεφύγουμε από τις συνέπειες του "επιχειρηματικού ανταγωνιστικού πανεπιστημίου" και τη θύελλα των αντεργατικών μέτρων.

Η ΟΓΕ καλεί τις φοιτήτριες να σκεφτούν, να μελετήσουν, να μάθουν ποια είναι η αιτία που σήμερα, παρ' όλες τις δυνατότητες, είναι τόσο δύσκολο να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους. Τις καλούμε να δράσουν συλλογικά και οργανωμένα μέσα από τους Συλλόγους και τις Ομάδες της ΟΓΕ. **Να παλέψουμε μαζί για μόρφωση, εργασία, δημιουργική ζωή κόντρα σε αυτούς που μας τα στερούν, την ΕΕ, τις κυβερνήσεις, τους επιχειρηματικούς ομίλους.** Η δύναμή βρίσκεται στο συλλογικό αγώνα, στον αγώνα όλων αυτών που έχουν τα ίδια προβλήματα στη σχολή, στη δουλειά.

Η καμπάνια μας μπορεί να είναι ένα ουσιαστικό βήμα στην κοινή δράση της ΟΓΕ με φοιτητικούς συλλόγους, με επιτροπές αγώνα που συσπειρώνονται στο ΜΑΣ με βάση τα σύγχρονα δικαιώματα των φοιτητριών, για μια ζωή χωρίς εκμετάλλευση και καταπίεση.

